

MADSPILD PÅ TVÆRS AF NATUR / TEKNOLOGI OG KRISTENDOM

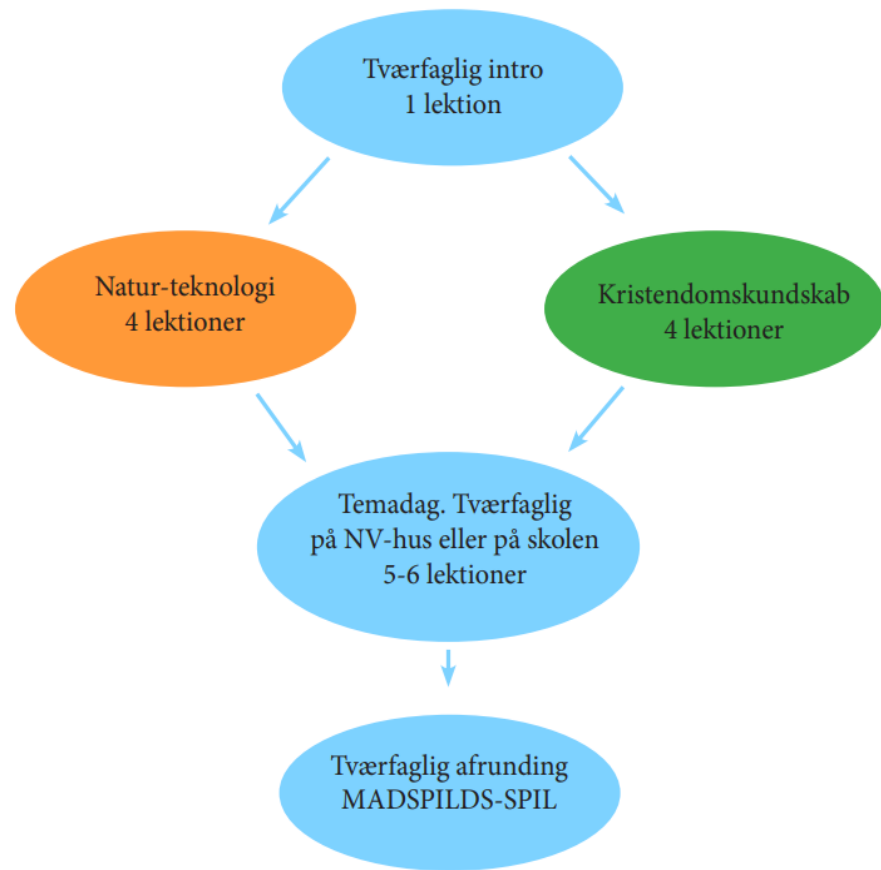
FORMÅL

- At eleverne præsenteres for forskellige aspekter og handlingsmuligheder omkring fænomenet madspild.
- At eleverne får mulighed for at opdage, diskutere og forstå sammenhænge mellem hverdagens madspild og globale temaer som klima, miljø, bæredygtighed og forholdet mellem rige og fattige lande.
- **FN's Verdensmål** for bæredygtig udvikling kobles på med det formål, at eleverne ved, at bekæmpelse af madspild indgår i Verdensmål nr. 12 "Ansvareligt Forbrug og Produktion".
- **Naturfag:** Teknologiens rolle som en del af årsagen til klima/miljøkrisen, men også i høj grad på mulige løsninger, som teknologien kan bidrage med.
- **Kristendom:** Udgangspunkt i kristendommens forståelse af forholdet mellem menneske og natur og forholdet mellem menneske og medmenneske på, hvordan nutidig kristendom kan forholde sig til den aktuelle klima/miljøkrise.

OM FORLØBET

- Tværfagligt forløb natur/teknologi og kristendom
- Målgruppe: Melletrin 5.-6. klasse
- Før besøg: 9 lektioner
- Besøg i Naturvidenskabernes Hus: 5 timer
- Efter besøg: 2-3 lektioner

MADSPILD

Undervisningsforløb til 4. - 6. årgang
Nat/tek og kristendomskundskab

KRISTENDOM

Formålet for kristendom-delen:

- At eleverne får en forståelse af forholdet mellem mennesket og naturen, og kender til forskellige forståelser af begrebet natursyn
- At eleverne får en forståelse af forholdet mellem menneske og medmenneske
- At eleverne får en forståelse for, hvordan nutidig kristendom kan forholde sig til den aktuelle klima / miljøkrise

Den kristendomsfaglige del af forløbet er opdelt i to undertemaer.

Mennesket og naturen (2 lektioner)

- Skabelsesberetningen
- Præsteinterview
- Sætte et blad på en nælde
- Salme: Op al den ting
- Fotoopgave

Mennesket og medmennesket (2 lektioner)

- Det dobbelte kærlighedsbud
- Næste-øvelse
- Interview med biskop Henrik Stubbjær
- Pave Frans

NATUR/TEKNOLOGI

Fra Fælles Mål i natur/teknologi (efter 6. klassesettrin)

- Eleverne kan sætte anvendelse af natur og teknologi i et bæredygtigt perspektiv.
- Eleven har viden om madspild samt hvilke udfordringer og konsekvenser dertil.
- Eleven kan diskutere enkle problemstillinger omkring madspild.
- Eleven kan gennemføre enkle systematiske undersøgelser.
- Eleven kan designe enkle undersøgelser.
- Eleven kan bygge en model af virkeligheden.
- Eleven kan mundtligt udtrykke sig med brug af naturfaglige fagord og begreber.

PROBLEMSTILLING

Hvordan kan vi med hjælp fra naturvidenskaben være med til at løse nogle af verdens udfordringer omkring madspild?

- Har du nogensinde tænkt på, hvordan en tropisk frugt som bananen kommer fra bananpalmen til frugtkurven hjemme hos dig?
- Hvordan undgår du, at den bliver overmoden og splattet?

Link til Danfoss: <https://vimeo.com/427684466/68177b9a2b>

ELEVFORSGØG OG ØVELSER PÅ SKOLEN

MADSPILD / FORSGØG 1

FORDAMPNING

MATERIALER

- 2 tomme flasker
- 2 termometre
- Elefantnot
- Engangsklude
- Elastikker
- En søl (den rigtige eller en projekter)
- Evt. en ovrn

Sæt kryds:

1. Find 2 tomme vandflasker.

2. Put et termometer i hver flaske.

Sæt det fast med elefantnot, så du stadig kan aflæse temperaturen i toppen.

3. Pak en engangsklud om hver flaske.

Hold kluden fast med elastikker.

4. Gør kluden på den ene flaske våd.

Lad den anden være tør.

MADSPILD / FORSGØG 2

FÆRVER

MATERIALER

- 2 tomme flasker
- 2 stykker farvet papir i hvidt og sort
- Elefantnot
- Termometre
- Tape
- En søl (den rigtige eller en projekter)

Sæt kryds:

1. Find 2 tomme vandflasker.

2. Put et termometer i hver flaske.

Sæt det fast med elefantnot, så du stadig kan aflæse temperaturen i toppen.

3. Pak hver vandflaske ind i hvert sit stykke karton (sort og hvidt), så flaskerne er helt dækkede.

MADSPILD / FORSGØG 3

ISOLERING

MATERIALER

- 1 tom vandflaske
- 1 termometer
- Isøringer
- Værktøj til at knuse is, f.eks. hammer eller træklods, vækstestykke, underlag
- Boremaskine med bor som passer til termometer
- Materialer til at omvikle flasken
- Materialer til at lægge ned i beholder omkring flasken
- Elastikker

Sæt kryds:

1. Find en tom vandflaske.

2. Bor et hul i låget på vandflasken.

3a. Udvalg et materiale og læg det rundt om flasken.

Fastgør med elastikker.

3b. Stil flasken ned i en større beholder.

Hold løse materialer ned omkring flasken.

MADSPILD / FORSGØG 4

KULDE

MATERIALER

- 2 ml-glas
- Is-terninger (knust is)
- 2 termometre
- 250 g søl (fint søl)
- Skihandsker eller andre handsker, som kan holde kluden ude

Sæt kryds:

1. Find alle materialerne frem, som du skal bruge.

2. Fyld glas nr. 1 med kun knust is.

Sik et termometer ned i glasset.

3. Fyld glas nr. 2 med is og søl i lag.

Sik et termometer ned i glasset.

NATURVIDEN- SKABERNES HUS

Dagsbesøg i Naturvidenskabernes Hus

DESIGNOPGAVE:

Design en madkasse

DESIGNKRAV

Madkassen skal kunne:

- Tages med på stranden en varm sommerdag
- Stå i "en bagende sol" i 15 minutter
- Holde maden køling og frisk
- Rumme 1000 cm³ (en liter mælk)
- Åbne og lukke
- Være i skoletaske
- Være kreativ og den må gerne se flot ud

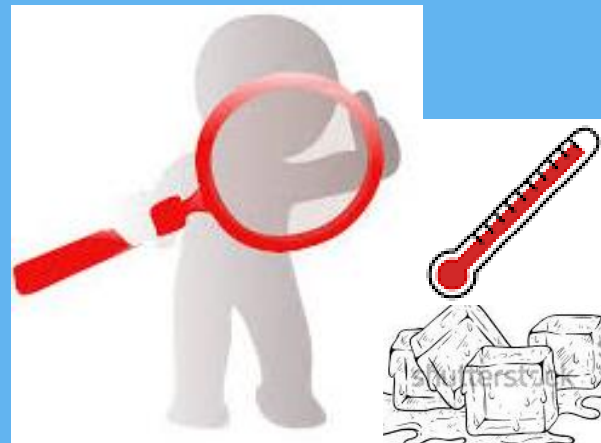
UNDERSØGELSE

I skal bruge:

Isterninger, varmelampe, termometer, skema til temperaturmåling

Sådan gør I:

1. Undersøg om madkasse kan holde temperaturen i 15 min
2. Fyld madkassen op med isterninger
3. Sæt et termometer ind i madkassen
4. Placér madkassen under en varmelampe
5. Aflæs temperaturen hvert minut i mindst 15 minutter
6. Skriv temperaturen ind i skemaet

Tid (min)	0	1	2	3	4	5	6	7
Temperatur								

Tid (min)	8	9	10	11	12	13	14	15
Temperatur								

BRÆTSPIL OM MADSPILD

Tværfaglig opsamling og afrunding

Opgave:
At konstruere og spille et brætspil som afslutter forløbet

- Der er både kristendomsfaglige og naturfaglige elementer i spil-aktiviteten.
- Grupper på 4-6 personer spiller parvis mod hinanden.
- På spillepladen er der fortrykt en sti med 75 nummererede felter.
- Spillet er den klassiske model, hvor man slår med en terning, og rykker sin brik det antal felter frem, som øjnene viser.

**TAK FOR
OPMÆRKSOMHEDEN**